

Projekt

z dnia 31 marca 2022 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR XXI/152/2022
RADY GMINY BOĆKI**

z dnia 31 marca 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 r.**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2022r. poz.559) i art.4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2021 poz. 1119 z późn. zm.) oraz art. 10 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U.2020 poz.2050 z późn. zm.), uchwala się co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 r., stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała NR XX/139/2021 Rady Gminy Boćki z dnia 28 grudnia 2021 roku w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022r.

§ 3. Zobowiązuje się Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do corocznego składania sprawozdania z realizacji programu.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Boćki.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2022 r.

Przewodniczący Rady Gminy

Małgorzata Jóźwiak

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2022 ROK

Otoczający nas świat jest w fazie bardzo szybkich przemian i nieustannego dynamicznego postępu. Wszechobecne zmiany powodują wzrost tempa życia, zarówno pozytywnie jak i negatywnie wpływając na jego jakość. Postęp stawia społeczeństwo przed koniecznością dostosowania się do zmian, a to powoduje poczucie zagubienia jednostek, wywołuje chroniczny stres i negatywne emocje. W poszukiwaniu sposobu ich neutralizacji coraz więcej ludzkich zachowań jest nieprawidłowych, powodujących niejednokrotnie sieganie po różnego rodzaju substancje i używki.

Osoby i rodziny zmagające się z problemem uzależnień doświadczają nie tylko kryzysu w zakresie kondycji zdrowia psychicznego i fizycznego, ale również problemów emocjonalnych i psychospołecznych. Uzależnienie determinuje prawidłowe funkcjonowanie na wielu płaszczyznach życia. Życie w rodzinie z występującym problemem uzależnień jest niejednokrotnie związane z ograniczeniem możliwości ekonomicznych zaspokojenia potrzeb, zdobycia wykształcenia czy np. planowania satysfakcjonującej przyszłości.

Problem uzależnień występujący w rodzinie, bardzo często wiąże się z ryzykiem stosowania przemocy. Szkody wynikające z uzależnień i zachowań ryzykownych oraz koszty społeczne i ekonomiczne są ponoszone przez jednostki, rodziny i całe społeczeństwo. Problemy oraz negatywne skutki nadużywania substancji psychoaktywnych przenoszą się na wiele aspektów życia i funkcjonowania, stanowiąc problem społeczny.

Uzależnienia behawioralne są nową grupą uzależnień psychicznych i wiążą się z nałogowym wykonywaniem pewnych przyjemnych czynności. Ich realizacja prowadzi do krótkotrwałego uczucia euforii i ulgi, po czym pojawia się silna potrzeba ich powtórzenia, co prowadzi do błędnego koła uzależnienia.

Kryzys ekonomiczny, zubożenie i utrata miejsc pracy, tracenie poczucia bezpieczeństwa, izolacja społeczna i idące w ślad za nią ograniczenia możliwości kształcenia i rozwoju (szczególnie dzieci i młodzieży) powodują narastanie procesów pogarszania się stanu zdrowia psychicznego i przyczyniają się do wzrostu poziomu szkód wywołanych przez alkohol i narkotyki.

W Polsce wyrazem całościowego podejścia do problematyki uzależnień rozumianej jako złożony problem zdrowotny, społeczny i prawny, a więc wszystkich działań koordynujących obszar uzależnień alkoholowych, narkotykowych i behawioralnych zajmuje się Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Organem właściwym natomiast do prowadzenia lokalnej polityki wobec alkoholu, uzależnień behawioralnych jest samorząd gminny, a jego obszar działań określony został w ustawie z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U.2021.1119 z późn.zm.). Podstawą prawną do działań gminnych w zakresie przeciwdziałania narkomanii jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U.2020.2050 z późn. zm.). Działania z zakresu problemu przemocy reguluje natomiast ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U.2021.1249).

Realizacja działań na szczeblu lokalnym, prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych. Program jest uchwalany przez Radę Gminy i uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz

przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Realizatorem gminnego programu będzie pełnomocnik gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Działania określone w programie skierowane są do wszystkich mieszkańców gminy Boćki, a w szczególności do : dzieci i młodzieży szkolnej, rodziców, opiekunów i wychowawców, osób uzależnionych , rodzin osób uzależnionych, osób pijących w sposób ryzykowny i szkodliwy, ofiar i sprawców przemocy , konsumentów i sprzedawców alkoholu oraz przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień i przemocy domowej.

Rozdział I

DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOTYKOWYCH W GMINIE BOĆKI

Gminę Boćki na dzień 31 grudnia 2021 roku zamieszkuje 4128 osób, w tym 1999 kobiet oraz 2129 mężczyzn. Wśród ogółu mieszkańców 701 osób - to dzieci i młodzież do 18 roku życia. (źródło: UG Boćki, stan na 31.12.2021r.)

Na terenie gminy obowiązują następujące uchwały Rada Gminy Boćki z dn. 24 sierpnia 2018r :

- Uchwała nr XXX/154/2018 w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia:

* poza miejscem sprzedaży:

- do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo- 12 zezwoleń, wykorzystanych 6 zezwoleń,
- powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 7 zezwoleń, wykorzystane - 4 ,
- powyżej 18% zawartości alkoholu - 7 zezwoleń, - wykorzystane 4 zezwolenia.

* w miejscu sprzedaży:

- do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo- 5 zezwoleń, wykorzystane - 2,
- powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 2 zezwolenia, wykorzystane -0
- powyżej 18% zawartości alkoholu - 2 zezwolenia, wykorzystane- 0

-Uchwała nr XXX/155/2018r. w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, w której określono, iż „punkty handlowe i gastronomiczne prowadzące sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży powinny być zlokalizowane w odległości nie mniejszej niż 50m od obiektów chronionych, którymi są: szkoły, przedszkola, ośrodki zdrowia, cerkwie, kościoły, cmentarze, (z wyłączeniem krzyży i kapliczek usytuowanych na prywatnych posesjach), mierzonych ciągami pieszymi zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. - Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz.U.z 2017r. poz 1260 ze zm.)".

Rozmiary problemów alkoholowych i narkotykowych w gminie Boćki.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Boćkach

	2019 (stan na dzień 30.11.2019)	2020 (stan na dzień 30.11.2020)	2021 (stan na dzień 30.11.2021)
Liczba zarejestrowanych wniosków o podjęcie działań w sprawie zastosowania obowiązku podjęcia leczenia odwykowego	7	10	8

Liczba opinii sporządzonych przez zespół biegłych sądowych w zakresie uzależnienia od alkoholu	6	4	4
Liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego o zobowiązanie poddana się leczeniu odwykowemu	7	3	5

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Boćkach.

Dane Komendy Powiatowej Policji dotyczące przestępstw i wykroczeń związanych z nadużywaniem alkoholu

	2019 (stan na dzień 31.10.2019)	2020 (stan na dzień 31.10.2020)	2021 (stan na dzień 31.10.2021)
Kierowanie :			
- w stanie po użyciu alkoholu	1	0	3
- w stanie nietrzeźwości	14	12	10
Wypadki	1	3	0
kolizje drogowe	3	6	2
Przestępstwa kryminalne	2	3	0
Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia	6	5	2

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Bielsku Podlaskim

Z analizy danych uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim wynika, iż liczba osób kierujących pojazdami w stanie po użyciu alkoholu uległa wzrostowi w stosunku do dwóch poprzednich lat. Pozostałe wskaźniki, tj. kierowanie pojazdami przez osoby w stanie nietrzeźwości, wypadki, kolizje drogowe, przestępstwa kryminalne, liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia w 2021 roku są najniższe w stosunku do dwóch poprzednich lat.

Dane Komendy Powiatowej Policji dotyczące przestępstw i wykroczeń związanych z przestępczością narkotykową

	2019 (stan na dzień 31.10.2019)	2020 (stan na dzień 31.10.2020)	2021 (stan na dzień 31.10.2021)
Liczba osób zatrzymanych w związku z posiadaniem narkotyków	0	1	2

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Bielsku Podlaskim

Ze zgromadzonych przez Komendę Powiatową Policji w Bielsku Podlaskim danych wynika, iż z roku na rok wzrasta liczba osób zatrzymanych w związku z posiadaniem narkotyków. Zakłóceń porządku publicznego czy też zdarzeń drogowych spowodowanych przez osoby będące pod wpływem środków odurzających na przestrzeni trzech ostatnich lat nie odnotowano.

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Boćkach

	2019 (stan na 31.10.2019)	2020 (stan na 31.10.2020)	2021 (stan na 31.10.2021)
Liczba rodzin objętych pomocą GOPS	112	89	88
Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS w związku z uzależnieniem od alkoholu przynajmniej jednego członka rodziny	10	9	5
Środki wydatkowane na pomoc rodzinom z problemem alkoholowym w zł	27.503,86	22.880,46	12.396,27

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Boćkach.

Z informacji uzyskanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, iż liczba rodzin objętych pomocą GOPS jest porównywalna do roku poprzedniego i wykazuje tendencję spadkową. Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS w związku z uzależnieniem od alkoholu przynajmniej jednego członka rodziny oraz środków wydatkowanych na pomoc tym rodzinom ulega spadkowi od 2019 roku. Stosowane formy pomocy rodzinom z problemem alkoholowym to: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy, zasiłek celowy na zakup żywności i obiady dzieciom z programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”.

W zakresie problematyki narkomanii Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Boćkach w latach 2019-2021, nie przyznawał żadnych świadczeń w powyższym zakresie.

Problem przemocy w rodzinie

Ilość założonych „Niebieskich Kart”	2019 (stan na 31.10.2019)	2020 (stan na 31.10.2020)	2021 (stan na 31.10.2021)
Komenda Powiatowa Policji	11	33	13
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	1	0	5
OGÓŁEM	14	33	18

Źródło : Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Boćkach , Komenda Powiatowa Policji w Bielsku Podlaskim.

Liczba interwencji domowych	2019 (stan na 31.10.2019)	2020 (stan na 31.10.2020)	2021 (stan na 31.10.2021)
Komenda Powiatowa Policji	16	25	26

Źródło : Komenda Powiatowa Policji w Bielsku Podlaskim

Liczba założonych „Niebieskich Kart” ogółem uległa znacznemu spadkowi w stosunku do roku poprzedniego. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Boćki złożył do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2021 roku 2 wnioski o podjęcie działań w zakresie leczenia odwykowego wobec osób, u której w ocenie Grupy Roboczej działającej w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wystąpił problem alkoholowy.

We wszystkich interwencjach domowych związanych z przemocą domową przeprowadzonych przez Komendę Powiatowa Policji, sprawcami przemocy były osoby będące pod wpływem alkoholu. W związku z przeprowadzonymi interwencjami domowymi zastosowane zostały wobec 6 osób nakazy natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazy zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Diagnoza problemów społecznych.

Diagnoza problemów społecznych gminy Boćki została przeprowadzona przez firmę „Krajowy Ośrodek Kształcenia Administracji” w Krakowie w miesiącach wrzesień-październik 2020 roku. Łącznie w badaniu wzięło udział 195 osób - 100 dorosłych mieszkańców, 88 uczniów szkoły podstawowej oraz 7 sprzedawców alkoholu. Celem przeprowadzonego badania była analiza wybranych problemów społecznych dotyczących gminy Boćki w odniesieniu do opinii: dorosłych mieszkańców oraz dzieci i młodzieży.

Wśród dorosłych mieszkańców gminy było 58 % kobiet oraz 42% mężczyzn. Najliczniejszą grupę wśród ankietowanych stanowiły osoby w wieku 36-45 lat, które stanowiły 24% ankietowanych, 26-35 lat – 21%, 36-45 lat -24%, 46-55-19%, 56-65 - 13% oraz powyżej 65 lat - 12%.

Dzieci i młodzież szkolna - to grupa dziewczynek i chłopców (po 50%) w wieku 8-10 lat- 36,59%, 11-13 lat- 51,22%, 14-16 lat- 12,20%.

Sprzedawcy napojów alkoholowych - to grupa 85,71% kobiet i 14,29% mężczyzn w wieku do 25 lat- 14,28%, 26-40 lat- 28,57%, 41-60 lat-42,86%, powyżej 61 lat -14,28%.

Problemy związane z nadmiernym spożywaniem alkoholu dotyczą zarówno zdrowia fizycznego jak i psychicznego. Wywierają negatywny wpływ na osoby uzależnione, jak i środowisko społeczne, w którym funkcjonują. Określenie skali tego problemu pozwala na zaprojektowanie działań naprawczych i profilaktycznych. Z przeprowadzonych badań wynika, iż problem alkoholowy wśród mieszkańców gminy jest dość powszechny lecz umiarkowany. 5% mieszkańców alkohol pije codziennie, 17% raz w tygodniu, 33 % kilka razy w miesiącu, 27 % kilka razy w roku, pozostałe 18 % to abstynenci. Mieszkańcy sięgają najczęściej po piwo- 43,90%, wino-29,27% i wódkę- 34,15% głównie dla towarzystwa czy też lepszej zabawy. Około 18,30% mieszkańców przyznało, że wykonuje obowiązki zawodowe znajdując się pod wpływem alkoholu, 15,85% kierowało pojazdem po spożyciu alkoholu, a 24% mieszkańców było świadkami sytuacji prowadzenia pojazdu mechanicznego przez osoby będące pod wpływem alkoholu. Niepokojącym jest również fakt spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży -12% . Szczególnie istotnym aspektem problemu alkoholowego w gminie jest korzystanie z napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież . 2,44% chłopców i 9,76% dziewczynek uważa , iż picie alkoholu przez rówieśników jest zjawiskiem powszechnym. 9,76% chłopców przyznało, iż używanie alkoholu w postaci piwa i szampana rozpoczęli w wieku 8-10 lat (50%) oraz 14-16 lat (50%). Spróbowali go po raz pierwszy podczas uroczystości rodzinnej -33,33% lub pod nieobecność rodziców w domu -22,22%. Najczęściej podkradali alkohol rodzicom, kupowali go sami bądź też prosili o kupno innych. Osoby mające kontakt z alkoholem stwierdziły, iż rodzice wiedzą o spożywaniu przez nich alkoholu, przy czym 50% dzieci miało wyznaczoną karę, natomiast przy 12,5% - rodzice nie reagowali. 9,76% chłopców i 7,32% dziewczynek uważa kupno alkoholu na terenie gminy za łatwe.

Podczas przeprowadzonego badania ankietowego wśród sprzedawców napojów alkoholowych, 28,57% badanych przyznało, że sprzedali raz lub kilka razy alkohol osobie nietrzeźwej . Równocześnie 14,29% z nich stwierdziło, iż sprzedaż taka została dokonana również osobie niepełnoletnie bez pytania jej o dowód w przypadku braku pewności co do jej pełnoletności 36,84% sprzedawców przyznaje też, że zdarzają się sytuacje, gdzie zostaje złamane prawo o zakazie jazdy samochodem po wypiciu alkoholu.

W zakresie problematyki narkomanii, z uzyskanych informacji wynika, iż zdecydowana większość dorosłych mieszkańców (92%) nigdy nie korzystała z żadnych środków psychoaktywnych, takich jak narkotyki lub dopalacze, natomiast 4 % ankietowanych przyznało, że zdarzyło im się zażywać narkotyki jednokrotnie, 2% kilka razy w miesiącu, 1% raz w tygodniu, 1% raz w miesiącu, głównie ze względu na wpływ znajomych, dla towarzystwa i ciekawości, dobrej zabawy lub bez konkretnego powodu. 7% ankietowanych twierdzi, iż narkotyki na terenie naszej gminy są łatwo dostępne.

Ankietowana młodzież szkolna stwierdziła, iż nigdy nie próbowali substancji psychoaktywnych oraz mają świadomość ich szkodliwości dla zdrowia. 2. 44% chłopców twierdzi jednak, że ich zdobycie na terenie gminy jest łatwe.

Dane pokazują, iż na terenie gminy Boćki obecne jest zjawisko przemocy. 20% ankietowanych wskazało, że zna osoby doznające przemocy w domu. Głównymi przyczynami tego zjawiska są picie alkoholu- 86%, zażywanie narkotyków- 32% oraz dopalaczy- 30%. 22% ankietowanych przyznało, że było kiedykolwiek osobą doznającą przemocy głównie psychicznej - 63,64% i fizycznej-45,45%, a osobami stosującymi przemoc w 59,09% był partner/partnerka, 12% mieszkańców przyznało się również do stosowania przemocy wobec drugiej osoby. Problem przemocy jest również niekorzystnym zjawiskiem występującym wśród 34% dziewczynek i 12,2% chłopców. Osobami stosującymi przemoc wobec nich byli koledzy ze szkoły lub osoby inne np. ojczym. Zdaniem dzieci i młodzieży w szkole występuje zjawisko przemocy między uczniami. Ankietowana młodzież przyznaje się również do stosowania przemocy wobec rówieśników lub rodzeństwa. 2,44% uczennic stwierdziło, iż zna osobę w swoim otoczeniu, która jest ofiarą przemocy.

Gmina Boćki boryka się również z problemem palenia papierosów. 34% dorosłych mieszkańców ma w swoim otoczeniu osoby palące, co naraża ich na zjawisko biernego palenia, przy czym 26% dorosłych mieszkańców wskazuje na uzależnienie od nikotyny paląc papierosy codziennie. 82% dorosłych mieszkańców palenie papierosów uważa za szkodliwe, jednakże 25,23 % nigdy nie próbowało rzucić palenia.

Wśród młodzieży 7,32% uczniów i 9,76% uczennic twierdzi, iż rówieśnicy palą papierosy. Sami o sobie chłopcy przyznali, że 4,88 % z nich zapaliło raz lub kilka razy, natomiast 2,44 % pali regularnie.

Uzależnienia behawioralne, a więc uzależnienie od wykonywania danej czynności pojawia się w momencie, gdy towarzyszy jej wewnętrzny przymus lub silne pragnienie jej rozpoczęcia i jak najdłuższego kontynuowania, co prowadzi do narastania trudności w kontrolowaniu zachowań z nim związanych oraz zwiększeniem tolerancji. Szczególnie często uzależnienia behawioralne dotyczą dzieci i młodzieży. Jednym z takich zaburzeń jest nałogowe korzystanie z zaawansowanych technicznie urządzeń do wymiany danych, takich jak komputery i smartfony.

Badanie ankietowe przeprowadzone w styczniu 2022r wśród 60 uczniów klas VI-VIII Szkoły Podstawowej w Boćkach na temat korzystania z urządzeń technologicznych wykazało, iż młodzież korzysta z powyższych urządzeń od 2 do 8 godzin dziennie. Najwięcej czasu spędzają przy graniu w gry komputerowe, oglądanie filmików i kontakty ze znajomymi przez portale społecznościowe. Miewają również problemy z agresywnymi komunikatami.

Przeprowadzona diagnoza oraz analiza zgromadzonych danych umożliwiła: zapoznanie się z problemami mieszkańców Gminy Boćki, ujawnienie problemów z jakimi spotykają się na co dzień uczniowie szkół podstawowych, rozpoznanie czy sprzedawcy alkoholu mają odpowiednią wiedzę dotyczącą odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu, sprawdzenie wśród wszystkich osób przebadanych jaka wg nich jest dostępność narkotyków, dopalaczy, nikotyny czy też alkoholu na terenie gminy.

Rozmiary wymienionych powyżej szkód mogą być zmniejszone poprzez skuteczną profilaktykę. Właściwe wydaje się kreowanie profilaktyki uzależnień poprzez wzmacnianie czynników ochronnych (pozytywny klimat szkoły, okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznania własnych osiągnięć, brak akceptacji przez szkołę dla przemocy) i eliminację czynników ryzyka (przemoc rówieśnicza, odrzucenie przez rówieśników, słaba więź ze szkołą, destrukcyjna grupa rówieśnicza, niepowodzenia szkolne

Rozdział II

CELE PROGRAMU

Głównym celem programu jest ograniczenie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem uzależnień behawioralnych, nadużywania alkoholu, narkotyków, nowych substancji psychoaktywnych poprzez rozwój i doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy dostosowanego do zmieniających się warunków, potrzeb i zagrożeń. Wskazany cel będzie realizowany poprzez:

1.Podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Boćki w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, przemocy w rodzinie, szkodliwości używania i nadużywania substancji psychoaktywnych, a także uzależnień behawioralnych poprzez prowadzenie działalności edukacyjnej i informacyjnej.

2.Zmniejszenie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów behawioralnych, problemów uzależnień oraz wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój.

3.Wspieranie działań służących podniesieniu kompetencji wychowawczych oraz społecznych rodziców zgodnie z celami operacyjnymi Narodowego Programu Zdrowia oraz kompetencji zawodowych nauczycieli, pedagogów, oraz osób pracujących w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i zapobiegania przemocy/ realizatorów programu.

4.Podejmowanych działań kontrolnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

ZADANIA REALIZOWANE W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz zagrożonych uzależnieniem.

- 1.Prowadzenie poradnictwa w punkcie konsultacyjno-informacyjnym dla osób uzależnionych, współuzależnionych, członków ich rodzin oraz dotkniętych przemocą -finansowanie etatu psychologa
- 2.Wspieranie leczenia odwykowego poprzez zakup dodatkowych świadczeń zdrowotnych lub programów psychoterapii dla osób współuzależnionych i członków ich rodzin.
3. Finansowanie badań wykonywanych przez psychiatrę i psychologa w zakresie wydania opinii w przedmiocie uzależnienia .
- 4.Współpraca z instytucjami w zakresie poradnictwa dla osób eksperymentujących i uzależnionych.

Wskaźniki:

- liczba osób korzystających z dodatkowych świadczeń zdrowotnych,
- liczba dyżurów w punkcie, korzystających osób oraz udzielonych porad,
- ilość osób skierowanych na badanie biegłych oraz liczba wydanych opinii.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Wspieranie i rozwijanie poradnictwa indywidualnego oraz grup wsparcia dla osób doznających przemocy (finansowanie etatu wykładowcy).
- 3.Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych na potrzeby zespołu interdyscyplinarnego i punktu konsultacyjnego.
4. Opłacanie kosztów postępowania sądowego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu w stosunku do osób zobowiązanych do leczenia odwykowego sędziwnie.
5. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Wskaźniki:

- liczba uczestników grup wsparcia w zakresie przemocy,
- ilość szkoleń/kursów oraz liczba uczestników,
- ilość złożonych wniosków do GKRPA przez Zespół Interdyscyplinarny,
- ilość złożonych wniosków do Sądu,
- ilość zakupionych i rozpowszechnionych materiałów edukacyjnych.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

1. Realizacja programów, warsztatów i spotkań rozwijających kompetencje wychowawcze i profilaktyczne rodziców i osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie kształtowania postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.
2. Realizacja programów edukacyjno-profilaktycznych i warsztatów w szkołach oraz innych placówkach oświatowych adresowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym programów rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.
3. Organizowanie, finansowanie szkoleń, konferencji podnoszących kompetencje osób zawodowo i społecznie zajmujących się działaniami z zakresu profilaktyki alkoholowej, narkomanii, uzależnień behawioralnych i przemocy w rodzinie, w tym realizatorów programu.
4. Włączanie się i przeprowadzanie kampanii społecznych i edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy, adresowanych do różnych grup docelowych np. „Narkotyki? To mnie nie kręci”, „Postaw na rodzinę”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł” i inne.
5. Prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież, kobiety w ciąży.
6. Promowanie abstynencji i zdrowego stylu życia poprzez: realizację na terenie szkół i innych placówek przedstawień teatralno-profilaktycznych, spektakli, realizację pozalekcyjnych zajęć sportowych, w tym zakup sprzętu umożliwiającego ich prowadzenie, organizowanie oraz wspieranie lokalnych działań o charakterze prozdrowotnym i rekreacyjno-sportowym (festyny, pikniki, konkursy, itp.) jako alternatywy życia wolnego od alkoholu.
7. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie uzależnień behawioralnych.
8. Prenumerata czasopism.
9. Upowszechnianie informacji poprzez realizację kampanii informacyjno-edukacyjnych nt. zagrożeń wynikających z używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych,
10. Monitorowanie problemu używania alkoholu, narkotyków, problematyki przemocy i uzależnienia od nikotyny poprzez prowadzenie badań i analiz.

Wskaźniki:

- liczba szkół i innych instytucji realizujących działania profilaktyczne,
- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych i edukacyjnych,
- liczba osób uczestniczących w programach i przedsięwzięciach profilaktycznych,
- liczba rodziców uczestniczących w warsztatach umiejętności wychowawczych,
- liczba zorganizowanych konferencji, szkoleń oraz liczba uczestników
- liczba przeprowadzonych kampanii społecznych,
- liczba rozdyskrebowanych egzemplarzy materiałów edukacyjnych/ biuletynu informacyjnego,
- ilość zorganizowanych i dofinansowanych festynów, imprez.

Wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

1. Dofinansowanie kolonii, obozów, wyjazdów zawierających w ich programie elementy profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych oraz zagrożonych problemem alkoholowym.
2. Wsparcie, doposażenie placówek leczenia odwykowego w zakresie działalności profilaktycznej oraz leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych.
3. Dofinansowanie imprez o tematyce profilaktycznej, wypoczynku letniego i zimowego oraz innych działań na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom.

Wskaźniki:

- liczba uczestników kolonii, imprez,
- wysokość przekazanych środków finansowych,
- liczba instytucji realizujących działania.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy.

1. Organizowanie i finansowanie szkoleń skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie skutecznego przestrzegania prawa.
2. Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń, zgodnie z zapisami ustawy.
3. Podejmowanie interwencji w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów dot. zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonych w ustawie.

Wskaźniki:

- liczba zorganizowanych szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych,
- liczba uczestników szkoleń,
- liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- liczba interwencji, w związku z naruszeniem przepisów ustawy.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Za udział w posiedzeniu komisji ustala się wynagrodzenie w wysokości 8% minimalnego wynagrodzenia pracowników (Dz.U z 2021r, poz.1690).
2. Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest obecność potwierdzona podpisem na liście obecności.

Finansowanie pozostałych kosztów.

1. Zakup materiałów i wyposażenia na potrzeby działalności komisji.
2. Wynagrodzenie pełnomocnika.
3. Udział członków komisji w szkoleniach wraz z kosztami dojazdu.

Finansowanie programu.

Źródłem finansowania zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, zgodnie z art.18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.